

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі
за конституційною скаргою Зарецького Максима Миколайовича щодо
відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої
статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон
об’єктів магістральних трубопроводів“**

Київ
1 липня 2026 року
№ 169-3(I)/2026

Справа № 3-137/2026(301/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України
у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого,
Гришук Оксани Вікторівни,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного
провадження у справі за конституційною скаргою Зарецького Максима
Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності)
частини четвертої статті 22 Закону України „Про правовий режим земель
охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів“ від 17 лютого 2011 року
№ 3041–VI (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 37, ст. 371) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали
справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Зарецький М.М.
із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8,

частинам другій, третій статті 22, частинам першій, четвертій, п'ятій статті 41, статті 58 Конституції України (конституційність) частину четверту статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів“ від 17 лютого 2011 року № 3041–VI зі змінами (далі – Закон).

Згідно з частиною четвертою статті 22 Закону „до особливих обмежень, що діють у межах охоронних зон об'єктів магістральних газопроводів, етиленопроводів, належить заборона:

будувати житлові будинки, виробничі чи інші будівлі та споруди, громадські будівлі, за виключенням розміщення електрогенеруючих установок та пов'язаних з ними газових та електричних мереж, вузлів обліку, іншого пов'язаного обладнання за рішенням Кабінету Міністрів України та/або рішенням суб'єкта управління об'єктами державної власності, що використовуються у процесі провадження діяльності з транспортування природного газу, реконструкції, модернізації, капітального ремонту, технічного переоснащення, виконання інших видів будівельних та ремонтних робіт щодо існуючих на момент набрання чинності цим Законом котельних, нежитлових сільськогосподарських будівель, у тому числі нежитлових приміщень, споруд комплексів тепличних господарств;

розміщувати автозаправні та автогазозаправні станції і склади пально-мастильних матеріалів;

будувати гаражі та автостоянки, дачні і садові будинки та господарські споруди;

будувати автомобільні дороги та залізничні колії, що проходять паралельно до магістрального газопроводу, крім випадків спорудження відомчих технологічних доріг підприємств магістральних газопроводів;

влаштовувати звалища, виливати розчини кислот, солей та лугів, а також інших речовин, що спричиняють корозію;

розміщувати спортивні майданчики (крім спортивних майданчиків (полів) та фізкультурно-оздоровчих споруд для занять спортом на відкритому повітрі,

які мають ґрунтово-трав'яне покриття та не передбачають побудови капітальних будівель і зон для глядачів), стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, організовувати заходи, пов'язані з масовим скупченням людей;

будувати огорожі для відокремлення земельних ділянок приватної власності, лісових ділянок, садів, виноградників тощо;

зберігати сіно та соломку, розбивати польові стани і табори для худоби, розміщувати пересувні та стаціонарні пасіки;

висаджувати багаторічні насадження;

облаштовувати цвинтарі, скотомогильники;

переорювати (руйнувати) під'їзні шляхи та відомчі технологічні дороги до магістральних газопроводів;

розводити вогонь і розміщувати відкриті або закриті джерела вогню“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У серпні 2022 року Товариство з обмеженою відповідальністю „Оператор газотранспортної системи України“ (далі – Товариство) звернулося до суду з позовом до Зарецького М.М. про зобов'язання вчинити дії.

Бориспільський міськрайонний суд Київської області рішенням від 3 січня 2025 року позов залишив без задоволення.

Бориспільський міськрайонний суд Київської області додатковим рішенням від 11 березня 2025 року доповнив рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 3 січня 2025 року в частині стягнення з Товариства на користь Зарецького М.М. витрат на правничу допомогу в розмірі 2 500 грн та витрат за проведення експертизи в розмірі 24 000 грн.

Київський апеляційний суд постановою від 11 серпня 2025 року апеляційні скарги Товариства задовольнив, рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 3 січня 2025 року та додаткове рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 11 березня 2025 року скасував та ухвалив нове судові рішення про задоволення позову Товариства; зобов'язав

Зарецького М.М. усунути загрозу газорозподільній станції „Осокорки-1“ Ду 100 мм Ру 5,5 МПа у спосіб невідкладного демонтажу огорожі та фундаменту на земельній ділянці з кадастровим номером 3220882600:04:002:2266 у межах охоронної зони 150 метрів; вирішив питання про розподіл судових витрат.

Верховний Суд постановою від 2 квітня 2026 року касаційну скаргу Зарецького М.М. залишив без задоволення, постанову Київського апеляційного суду від 11 серпня 2025 року – без змін.

3. Обґрунтовуючи твердження щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону, Зарецький М.М., зокрема, зазначив, що, задовольняючи позов, суди застосували частину четверту статті 22 Закону „як абсолютну заборону для всієї 150-метрової охоронної зони, ігноруючи механізм диференціації, прямо передбачений“ частиною другою статті 22 Закону, що „є несумісним з принципом правової визначеності, закріпленим у статті 8 Конституції України, оскільки власник земельної ділянки позбавлений можливості передбачити“, які приписи статті 22 Закону буде застосовано стосовно його земельної ділянки.

Суб'єкт права на конституційну скаргу також зазначає, що вимога про демонтаж огорожі та фундаменту є непропорційним втручанням у право власності, оскільки, зокрема „суди задовольнили позов суто формально, посилаючись лише на перевищення норми 150 м, без дослідження наявності реальної загрози та без застосування принципу пропорційності“ та „не дослідили питання можливого зменшення охоронної зони“ відповідно до статті 13 Закону. Крім того, „покладення на Заявника індивідуального та надмірного тягара без будь-якої компенсації є порушенням статті 41 Конституції України“.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається, зокрема, на приписи Конституції України, Закону, рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у своїй справі.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності частини четвертої статті 22 Закону, а фактично висловив незгоду з правозастосуванням судами оспорюваних приписів Закону та судовими рішеннями, ухваленими у його справі, щодо зобов'язання вчинити дії.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм для їх застосування до конкретного випадку є складовими правозастосування і не належать до повноважень Конституційного Суду України [ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016, Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 20 листопада 2019 року № 70-у(II)/2019].

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга Зарецького М.М. не відповідає вимогам статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження

у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зарецького Максима Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів“ від 17 лютого 2011 року № 3041–VI зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**